

Centaurul
și Crucea Sudului

M a r i u s T a c i u c

Centaurul și
Crucea Sudului

Wycliffe
România

 CASACĂRȚII

Oradea, 2018

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin Asociației Wycliffe România. Copyright © 2018 Wycliffe România.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Asociației Wycliffe România.
Prezenta ediție este publicată în parteneriat între editura Casa Cărții, Oradea și Asociația Wycliffe România.

Centaurul și Crucea Sudului

de Marius Taciuc

Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259 469 057; 0359 800 761; 0728 874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Asociația Wycliffe România

Tel.: +40 774642146

E-mail: info@wycliffe.ro

www.wycliffe.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TACIUC, MARIUS

Centaurul și Cruca Sudului / Marius Taciuc. - Oradea:

Casa Cărții, 2018

ISBN 978-606-732-110-4

821.135.1

Editare: Camelia Luncan

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea

Tel./Fax: 0259-472 640

Cuprins

Prefața autorului	7
1. Alfa 338	9
2. Murukul de schimb	15
3. Bile de rulment și pulsuri de 1KHz	21
4. Pețiolul ierbii de kunay	31
5. BT la Arop	39
6. Ghimbirul și omul cu sticla	51
7. Satul Arop și cântecul hazardului	61
8. Râul Muam	73
9. O imprimantă 3D în mijlocul junglei	87
10. Trei îngeri cu pielea neagră	93
11. Vindecarea lui Nataniel	99
12. Biserica din Kw'ina	103
13. Vestea Bună în format audio și video	111
14. Semințe aruncate	117
15. Un ajutor cu rod	125

Marius și Mihaela, împreună cu cei doi copilași ai lor, Iustin și Teodora, sunt oameni simpli și provin dintr-o biserică mică din Iași, Biserica Creștină după Evanghelie „Vestea Bună”. Ei au ascultat chemarea lui Dumnezeu de a duce Cuvântul Lui până la marginile pământului, acestea fiind pentru ei insulele din Papua Noua Guinee, la marginea răsăriteană, pe harta lumii.

Insulele din Papua Noua Guinee sunt locuri neumblate, o lume nouă, cu vegetație și ființe necunoscute, unde locuiesc oameni iubiți de Dumnezeu și unde nu poți ajunge decât cu avioane speciale. Așa se face că, după doar un an și jumătate de misiune pe aceste meleaguri, Marius a reușit să adune în desaga personală suficiente experiențe, încât, odată așternute pe hârtie, să ajungă la dimensiunile unei cărți. În aceste mărturii, vedem dragostea lui Dumnezeu pentru oamenii izolați în neștiință, de la capătul pământului. Iar printre rânduri, putem auzi din nou strigarea din inima Mântuitorului care continuă să cheme lucrători la marele seceriș.

Ruben Dubei

Director Executiv, Wycliffe România

Prefața autorului

În cartea de față, cititorul este purtat prin multe locuri din Papua Noua Guinee în timp ce savurează povestirile adevărate ale autorului, identificându-se cu experiențele acestuia. De la Sepikul de vest și până la Madang, din înălțimile munților din Highlands până la țărmul scaldat de apele mării Bismark, cititorul are ocazia de a rezona cu contextul cultural al zonei Asia-Pacific. Aceste popoare, ce au fost aproape date uitării de către lumea vestică, își duc traiul în stilul caracteristic al „ciclicității fără sfârșit” a vremurilor. În aceste locuri, oamenii au în concepția lor animistă ideea că nimic nu se schimbă. În cultura locală, spiritul omului se transformă continuu în alte forme de existență după ce a încetat să mai existe ca ființă umană. Pentru cei de aici, strămoșii continuă să existe și vor exista întotdeauna sub forma unor spirite în universul care ne înconjoară. De aceea, timpul nu există, iar istoria nu merită consemnată: ce este a mai fost și în trecut, iar ce va veni mâine este o regenerare a trecutului și a celor din trecut, sub altă formă. Cum anume se împacă timpurile moderne ale unui stat tânăr constituit în 1975 cu tradițiile locale? Cum îmbrățișează noile învățături creștine o societate animistă în mijlocul unor timpuri naturalist-evoluționiste?

Centaurul și Crucea Sudului își propune să aducă în prim-plan redescoperirea motivelor pentru care merită să lucrăm prin orice mijloace la înaintarea Veștii Bune aici, la marginile pământului.

Centaurul și Crucea Sudului

Deși istorioarele din carte nu sunt aranjate cronologic, cartea are continuitate prin subiectele ei legate de tradițiile locale și de felul în care au acestea impact asupra comportamentului societății din aceste zone. Nu aș fi putut să prezint anumite aspecte despre felul în care acționează Cuvântul lui Dumnezeu asupra oamenilor care sunt înrădăcinați și robiți de anumite practici, dacă nu aș fi ales să tratez întâi aceste probleme. Era necesar să expun anumite întâmplări edificatoare care au scopul de a-l purta pe cititor în lumea celor 839 de triburi. Cartea prezintă scopurile pentru care merită să investim în acești oameni, prin orice mijloc posibil și prin orice talant pe care ni l-a dat Dumnezeu.

Alfa 338

— Aici Alfa 338. Ai efectuat un apel selectiv la numărul de urgență, terminat! John, recepție! Aici Alfa 338. Ai efectuat acum 5 minute un apel de urgență, mă auzi?... Terminat.

— Văd că nu răspunde nimeni, îmi spunea Wayne, cu microfonul stației radio în mână, așteptând răspunsul misionarului. Sper să nu fie nimic grav, că îmi dau seama că a plecat de lângă stația radio după ce a efectuat apelul de urgență.

— John¹, mă recepționezi? Sunt Alfa 338² și această transmisiune este răspunsul faptului că acum câteva minute ai efectuat un apel selectiv la numărul de urgență, terminat.

După câteva momente, se auzi și vocea găjăită a lui John în difuzorul stației radio:

---

¹ Anumite nume din această carte cu povestiri adevărate au fost schimbate pentru a nu dezvălui identitatea reală a unor misionari.

² Anumite pasaje din carte au fost consemnate în scris la foarte scurt timp după ce s-au întâmplat. Alte întâmplări au fost reproduse din memorie pe baza unor amintiri ale unuia sau mai multor persoane care au fost martore la cele petrecute. Majoritatea conversațiilor au avut loc în limba engleză sau în limba națională tok pisin. Deși cartea de față are pretenția de a fi reproducerea unor întâmplări adevărate, autorul își asumă dreptul de a modifica expresiile limbajului familial. În scopul evitării argoului și a oferirii unui limbaj oficial cărții de față, anumiți termeni au fost traduși în forma cea mai adecvată fără a schimba ideea din frazele transmise de către personajele reale.

— Da, te recepționez. Wayne, am încercat să comunic cu cei de la aviație încă de dimineață și nu-mi răspunde nimeni. Ne confruntăm cu o situație dificilă. Apele râului sunt foarte crescute din cauza ploilor din ultimele zile și avem un elicopter programat pentru ora 13:00, dar nu vom putea ajunge la timp din cauza acestui fapt. Poți să retransmiți tu mesajul meu? Terminat.

— Da, am să-i sun pe cei de la aviație, răspunse Wayne, și am să le spun să te contacteze imediat. Alte probleme asupra cărora aș putea oferi ajutor? Terminat.

— În rest, suntem bine. Doar atât voiam, să iau legătura cu cei de la aviație, pentru că dacă vin la locul de întâlnire și nu ne găesc acolo, pleacă și eu o să trebuiască să rămân cu familia în junglă până reușesc din nou să-i prind pe frecvență și să reprogramăm zborul. Nici n-aș vrea să plătesc un elicopter în plus. Scuze că am folosit apelul de urgență, dar era singura soluție în acest caz. Terminat.

Într-adevăr era o problemă gravă. John era de câteva săptămâni în junglă cu soția și copiii și, de cele mai multe ori, spre sfârșitul șederii acolo, misionarii rămân și fără alimente sau medicamente. De multe ori, în afara orelor prestabilite pentru comunicații, nu este nimeni care să asculte frecvențele aviației. În majoritatea cazurilor, avioanele misiunii zboară luna, miercurea și vinerea dimineața, iar elicopterele sunt puse la dispoziție doar în cazurile în care nu există piste de aterizare. John lucra de mai mulți ani la traducerea Scripturii într-unul dintre triburile insulelor Noii Britanii și acolo, în acea zonă, jungla înghițise orice petec de pământ care ar fi putut constitui un loc de aterizare pentru avioanele Kodiak 100 sau pentru vreun elicopter. Și nu era singurul caz de acest fel. Dacă zburai pe deasupra acestor sate din junglă, puteai să le ratezi cu ușurință și să vâri mâna în foc că nu se ascunde nimic sub cupolele stufoase ale copacilor. În astfel de cazuri, singura soluție era ca aterizările și punctele de întâlnire să se realizeze la câteva sute de metri distanță pe malul vreunui râu sau pe vreun versant mai stâncos care n-ar fi susținut vegetația tropicală. Acesta era și cazul de față, în care John ar fi trebuit să călătorească aproximativ 40 de minute prin junglă dacă condițiile meteorologice

ar fi permis această deplasare. Era un lucru bun că reușise să ne contacteze și să ne dea de știre despre această problemă. În cazul în care nu am fi putut notifica departamentul de aviație asupra acestei chestiuni, pilotul de elicopter ar fi semnalat că nu este nimeni la punctul de întâlnire, ar fi așteptat probabil câteva minute și apoi ar fi plecat. Nu numai că misionarii nu ar fi putut să plece din junglă, dar s-ar fi creat și o stare de alertă în care cei de la centrul de misiune s-ar fi întrebat ce s-a întâmplat cu această familie și ar fi declarat stare de urgență.

— Totul este în regulă? întrebă directorul centrului de misiune sprijinindu-se de tocul ușii cabinei de comunicații radio.

Abia își trăgea suflatul și a continuat să vorbească cu intermitențe printre răsuflările adânci:

— Am venit cât de repede am putut. Cine a efectuat apelul de urgență?

Fusese o decizie înțeleaptă ca centrul de misiune să echipeze toate stațiile radio cu microfoane capabile să efectueze apeluri selective. Aceste apeluri selective reprezintă de fapt posibilitatea de a forma un cod pe tastatura microfonului, care să genereze mai departe un ton de apel către un anumit utilizator. Sistemul a permis astfel să i se atribuie intenționat un număr special la care să răspundă un robot telefonic la bază, iar acest robot să contacteze mai departe anumite persoane-cheie. Robotul telefonic era capabil să înregistreze un mesaj audio și să îl retransmită pe telefoanele fixe sau mobile a cinci persoane-cheie din Ukarumpa, desemnate să intervină în caz de urgență. Dacă un misionar era în primejdie în mijlocul junglei, trebuia să formeze acest cod special de patru cifre pe stația radio pe care o avea și să transmită un mesaj audio prin care ar fi cerut ajutor. Apoi, telefoanele acestor cinci membri ar fi sunat automat și ar fi redat imediat înregistrarea acestui mesaj audio al apelului de urgență. În felul acesta, chiar și la miezul nopții s-ar fi putut pune la dispoziție un elicopter pentru evacuare în caz de un accident medical grav sau în caz că ar fi izbucnit o revoltă spontană sau un conflict între clanuri, acolo în junglă. Directorul centrului era una dintre aceste

cinci persoane, iar Wayne era a doua. În acea dimineață, directorul auzise doar o parte din înregistrarea audio și știa că cineva efectuase apelul de urgență, dar nu știa despre cine e vorba. Wayne îl lămuria asupra detaliilor, în timp ce directorul își trăgea încă suflarea rezemat de tocul ușii. Urcase dealul și venise într-o fugă la centrul de comunicații radio, iar exercițiul acesta fizic nu era unul chiar ușor pentru un om trecut de cincizeci de ani. Totuși, era un om în putere și mă gândesc că nici eu n-aș fi respirat mai ușor în cazul lui, din pricina condițiilor atmosferice. Ukarumpa este un orașel așezat pe platoul munților din provincia EHP din Papua Noua Guinee și se află la aproximativ o mie șase sute de metri altitudine deasupra nivelului oceanului. De jur împrejur, orașelul e străjuit de versanți de munți de pe care începe jungla tropicală la mai puțin de 2 km. Deși era oxigenat, aerul era destul de rarefiat, iar presiunea atmosferică era în permanență extrem de scăzută, rareori ridicându-se la 990 hPa. Poate că n-ar fi fost neapărat o problemă presiunea atmosferică, dar miile de kilometri pătrați de junglă ce străjuiau platoul sterp al orașului, suflau greu asupra lui crescând de cele mai multe ori umiditatea aerului până la refuz. Așa se făcea că un procent foarte mare din aerul pe care îl respirai era de fapt apă.

Wayne sună de pe telefonul mobil pe un coleg de la departamentul de aviație, în timp ce directorul sorbea cu nesaț aerul proaspăt.

— Bună, K...! Bună. Am primit un apel de urgență de la Alfa 429³... John încerca să contacteze departamentul de aviație. A spus că, din cauza condițiilor meteorologice, nu poate fi prezent la ora prestabilită la locul de întâlnire... Da... A efectuat apelul de urgență pentru că nu era nimeni prezent pe frecvența aviației... Da. Poți să iei tu legătura cu el prin radio pentru mai multe detalii?... OK... E bine așa... Pa.

Wayne închisese telefonul și, câteva secunde mai târziu, puteam cu toții să auzim în difuzorul stației radio convorbirea dintre John și Kathryn care planificau alt zbor către Ukarumpa. Directorul, care

---

³ Acest indicativ nu este cel real.

tocmai își mai domolise repeziciunea cu care respira, găsi că este momentul potrivit ca să pășească în interiorul cabinei radio și să ni se adreseze.

— Este tare bine că avem sistemul acesta. Am crezut că s-a întâmplat ceva mai grav. Chiar și în această situație, însă, se cade să fim în gardă.

— Da. Nu a fost nimic grav. Doar că mă gândesc că, dacă nu reușeau să contacteze pe nimeni de la aviație, pilotul ar fi zburat degeaba până acolo. Și-apoi ar fi pus presiune și pe familie care ar fi fost forțată să mai rămână încă câteva zile în sat, spuse Wayne.

— Într-adevăr situația este dificilă. Dacă cineva are o problemă medicală pe care nu o declară, dacă rămân fără medicamente sau fără alimente și nu ne spun asta în speranța că oricum vin astăzi în Ukarumpa... E important să comunicăm, a replicat directorul. Totuși e o problemă cu înregistrarea. Nu am putut auzi decât a doua parte, dar am știut că este un apel de urgență și m-am grăbit aici.

Știam despre ce era vorba. Robotul telefonic dădea drumul la înregistrare și dura un timp până se conectau și răspundeau toate numerele apelate din centrala telefonică. Wayne s-a grăbit să răspundă rotindu-și ochii.

— Știu de asta. M-am tot gândit cum să fac, dar n-am găsit încă o soluție care să fie îndeajuns de bună. O să mai încerc. Poate vine Marius cu o idee.

Directorul avea dreptate când ne-a adus aminte mai târziu că sunt probabil unele echipamente care trebuie înlocuite. Ne atrăsesse atenția asupra altei probleme pe care o cunoșteam în legătură cu faptul că, din cauza zgomotului, pe o anumită frecvență, aviația nu putea auzi mai nimic. Era de datoria mea și a lui Wayne să mergem și să găsim o soluție tehnică. Ar fi însemnat să schimbăm antena sau să înlocuim echipamentele cu totul. Mă gândeam la câtă responsabilitate ar putea implica acest fapt atunci când ai un avion plin cu pasageri în aer care așteaptă confirmarea de la sol pentru aterizare pe o vreme ploioasă.

Când ne-am întors în atelier ceva mai târziu, urma să ne întâlnim cu Steve, unul dintre colegii noștri misionari. Steve era un om înalt, cu părul cărunț și la vreo cincizeci de ani, care venise de curând pe câmpul de misiune împreună cu soția și cu copiii. Înfațișarea lui trăda faptul că era un om destul de inteligent. Fost programator la o companie de renume din SUA, alesese ca fiecare dintre noi să-și lase slujba, casa și tot confortul vestic pentru a veni în slujba comunităților din lumea a III-a din această țară. Îmbrățișase un rol de traducător al Scripturii. Îmi aduc aminte că l-am întrebat cum se împacă vechea lui vocație cu rolul de traducător coordonator și mi-a spus că există o anumită matematică a limbii care face ca lucrurile să fie foarte logice. Îmi arătase și o aplicație pentru telefonul mobil pe care o scrisese el însuși, special pentru a-l ajuta să învețe limba noului popor în care fusese repartizat. Steve venise să ne ceară un sfat și consultanță în ceea ce privește instalarea unui sistem cu panouri solare. Fusese de mai multe ori deja în satul în care fusese repartizat și acum căuta mijloace de a utiliza casa în care avea să locuiască permanent pe una dintre insulele din marea Bismark. Satul din insulă era destul de izolat de restul lumii și nu avea acces la energie electrică sau la alte utilități. Era evident că plănuia să ne tocmească pentru a merge și a monta această instalație solară cu scopul de a crea anumite condiții de locuit și de lucru pentru sine și pentru familia sa.

Fusese o discuție lungă de mai bine de o oră și jumătate în care discutasem multe aspecte ale unei eventuale călătorii. Acum ne gândeam că ne așteaptă câteva săptămâni de planificare în care ar fi trebuit să punem la punct fiecare detaliu al deplasării în satul de pe insulă. De provocări ca acestea aveam parte zilnic și fiecare sfat sau ajutor pe care l-am fi putut oferi pentru colegii noștri traducători era unul de mare însemnătate. Știam că în procesele acestea de cercetare lingvistică, traducere a Bibliei, alfabetizare și evanghelizare este uneori mult mai mult de muncă decât poate realiza un om sau o familie în decursul unei activități de o viață.